

पाख्रीबास नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

पाख्रीबास, धनकुटा
२०७३

कोशी प्रदेश, नेपाल

प.स. २०८२/०८३

च.न. १८०३

मिति: २०८२/१२/१०

विषय: शैक्षिक गुठीको विधान स्वीकृत भएको सम्बन्धमा।

✓ श्री शीतलादेवी अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय,

पाख्रीबास-३, धनकुटा।

उपर्युक्त सम्बन्धमा पाख्रीबास नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको मिति २०८२/१०/२५ गतेको बैठकबाट तहाँ विद्यालयले पेस गरेको शैक्षिक गुठीको संशोधित विधान [श्री शीतलादेवी अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय, पाख्रीबास-३, सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको विधान, २०६१ (पहिलो संशोधन, २०८२)] स्वीकृत भएको व्यहोरा अनुरोध छ।

सुनिल पौडेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

श्री शीतलादेवी अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय

पाखीबास-३, धनकुटा ।

सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको विधान, २०६१ (पहिलो संशोधन २०८२)

पाखीबास नगरपालिका
क्रमा नं : ४०१४
दिनांक मिति २०८२/११/१०

प्रस्तावना

परिच्छेद-१

(Handwritten signature)

नगर प्रमुख

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यस शैक्षिक गुठीलाई श्री शीतलादेवी अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय, पाखीबास-३ (धनकुटा) को सार्वजनिक शैक्षिक गुठी भनिनेछ ।
ख) यो विधान सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थमा नलागेमा, यस विधानमा :

- क) "शैक्षिक गुठी" भन्नाले श्री शीतलादेवी अंग्रेजी मा.वि., पाखीबास-३, (धनकुटा) को नामले सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको संस्था भन्ने बुझनुपर्दछ ।
ख) "विधान" भन्नाले श्री शीतलादेवी अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालयलाई शैक्षिक गुठीमा दर्ता गर्न शिक्षा नियमावलीमा व्यवस्था भएको ढाँचामा तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरेको विधान सम्झनुपर्दछ ।
ग) "ऐन" भन्नाले शिक्षा ऐन २०२८ सम्झनुपर्दछ ।
घ) "नियमावली" भन्नाले शिक्षा नियमावली २०५९ लाई सम्झनुपर्दछ ।
ङ) १. "विनियम" भन्नाले शिक्षा ऐन तथा नियमावलीको विपरीत नहुने गरी यस शैक्षिक गुठीको संचालनार्थ गुठियार तथा संचालकले यस विधान भित्रको छुट्टै व्यवस्था गर्न सक्ने नियमहरू वा दस्तावेजहरू सम्झनुपर्दछ ।
२. "नियम" भन्नाले विद्यालय सञ्चालकले यस विधानको विनियममा उल्लेख गरेका बुँदाहरूलाई सम्झनुपर्दछ ।
च) "संचालक" भन्नाले यस सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको संस्थापक र गुठियारहरूले गुठी संचालनार्थ विधानको विनियममा उल्लेख भए बमोजिम चुनिएका व्यक्तिहरू वा पदाधिकारीहरू भन्ने बुझनुपर्दछ ।
छ) "गुठियार" भन्नाले विनियममा उल्लेख भए बमोजिम यस शैक्षिक गुठीको संचालनार्थ आर्थिक ऋण सहयोग गर्ने व्यक्तिहरू समेतलाई बुझनुपर्दछ ।

1
(Handwritten signatures)

- ज) "विद्यालय" भन्नाले सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको रूपमा सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको श्री शीतलादेवी अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय, पाखीबास-३ (धनकुटा) लाई बुझनुपर्दछ ।
- झ) "विद्यार्थी" भन्नाले यस विद्यालयमा अध्ययनका लागि भर्ना भएका छात्र र छात्रालाई बुझनुपर्दछ ।
- ञ) "शुल्क" भन्नाले शिक्षा नियमावलीको नियम-१४६ बमोजिम विद्यार्थीहरुबाट लिने शुल्क बुझनुपर्दछ ।
- ट) "शिक्षक" भन्नाले विद्यालयको अध्यापक सम्झनुपर्दछ ।
- ठ) "प्रधानाध्यापक" भन्नाले शिक्षा नियमावलीको नियम-९३ बमोजिम नियुक्ति भएको शिक्षक सम्झनुपर्दछ ।

३. विद्यालयको नाम र ठेगाना :

श्री शीतलादेवी अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय
पाखीबास-३, धनकुटा ।

(Shree Sheetala Devi English Secondary School)
Pakhribas-3, Dhankuta

परिच्छेद-२

(Handwritten signature)
नगर प्रमुख

४. संस्थाका उद्देश्यहरु :

- क) स्थानीय तहमा पिछडिएका जनजाति तथा दलित वर्गलाई सर्वसुलभ ढङ्गबाट स्तरीय शिक्षाको अवसर प्रदान गर्ने ।
- ख) सर्वसुलभ तरिकाले इच्छुक सबैलाई स्तरीय शिक्षाको अवसर प्रदान गर्न आवश्यक कदम चाल्ने ।
- ग) गरीब, असहाय तथा जेहेनदार बालबालिकाहरुलाई विशेष प्राथमिकता तथा सहूलियतका साथ शिक्षाको अवसर दिने ।
- घ) आफ्नो तहका सबैसँग राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने क्षमतावान् नागरिक तयार पार्ने ।
- ङ) स्थानीय तहमा शिक्षाको महत्त्व फैलाउने ।
- च) शिक्षासँग सम्बन्धित कार्यशाला, गोष्ठी, तालिम तथा प्रतियोगितात्मक अतिरिक्त कृयाकलापहरु समेत आयोजना तथा संचालन गर्ने ।
- छ) नेपाल सरकार र वैदेशिक सहयोग अन्तर्गतको सरकारी तथा गैरसरकारी

(Handwritten signatures)

संघसंस्था तथा निकायसँग साभेदारी गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि कार्यक्रम र छात्रवृत्तिका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।

५. सेवा पुर्याउन चाहेको लक्षित समूह :

- क) स्थानीय बासिन्दा गरीब, असहाय, जनजाति तथा दलित वर्गका बालबालिकाहरु ।
- ख) पाखीबास नगरपालिका क्षेत्र परिसरका बालबालिकाहरु ।
- ग) स्थानीय तवरका इच्छुक अभिभावकका बालबालिकाहरु ।
- घ) स्थानीय स्थानमा रही शिक्षाबाट विमुख रहेका बालबालिकाहरु जसलाई स्थानीय तहको सिफारिसबाट आएका बालबालिकाहरु (विद्यालयले तोकेको निश्चित कोटामा)

६. विद्यालय रहने स्थान :

धनकुटा जिल्ला पाखीबास नगरपालिका वडा नं. ३ मा अवस्थित १० रोपनी जग्गा भाडामा लिएको विद्यालय भवन हाताभित्र

७. विद्यालयको छाप :

नगर प्रमुख

८. शैक्षिक गुठीको संस्थापक तथा संस्थापकहरुको नाम, ठेगाना :

- क) श्री ज्ञान बहादुर गुरुङ
पाखीबास-४, धनकुटा ।

3

(Handwritten signatures and marks)

- ख) श्री गंगा कुमारी गुरुड
पाखीबास-४, धनकुटा ।
ग) श्री गणेश बाहादुर पौडेल
पाखीबास-३, धनकुटा ।
घ) श्री चन कुमार पौडेल
पाखीबास-३, धनकुटा ।
ड) श्री समन श्रेष्ठ
पाखीबास-३, धनकुटा ।
च) श्री ज्योती कला राई
पाखीबास-३, धनकुटा ।

(Handwritten signature in red ink)

नगर प्रमुख

९. शैक्षिक गुठीका गुठियार तथा गुठियारको प्रमुख भई काम गर्ने व्यक्तिहरुको नाम, नियुक्ति प्रक्रिया र कार्यकाल :

शिक्षा ऐन नियमावलीको विपरीत नहुने गरी सञ्चालक समितिले विनियममा उल्लेख गरी तोकिएका व्यक्तिहरु तोकिएको अवधिभर रहनेछन् ।

१०. गुठियारहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा निजले पाउने सुविधा :

- क) विद्यालयमा उपयुक्त शैक्षिक वातावरण सिर्जना गर्ने ।
ख) आवश्यकीय मात्रामा शिक्षासँग सम्बन्धित निकायसँग सम्पर्क गर्ने ।
ग) शिक्षा मन्त्रालय तथा सम्बन्धित निकायहरुबाट आयोजित विभिन्न अतिरिक्त कृयाकलापहरुमा विद्यार्थीहरुलाई अनिवार्य रुपमा सरिक गराउने र उक्त कामको लागि भौतिक सुविधाको व्यवस्था गर्ने ।
घ) शिक्षक तथा कर्मचारीहरुलाई विद्यालय प्रधानाध्यापकको मातहतमा रही काम गर्न लगाउने ।
ड) स्थानीय समुदाय तथा अभिभावकसँग शैक्षिक वातावरणका लागि सुमधुर सम्बन्ध कायम राख्ने ।
च) विद्यालयका सम्पूर्ण आयव्ययका हरहिसाव राख्ने तथा निर्णय बमोजिम खर्च गर्ने ।
छ) शिक्षक कर्मचारीहरुको नियुक्ति, बढुवा तथा विशेष सुविधाको व्यवस्था गर्ने ।
ज) विद्यालय आम्दानीबाट थप आवश्यकीय भौतिक सामग्री तथा मसलन्दको व्यवस्था गर्ने ।

4

(Handwritten signatures in black ink)

- भ) शिक्षक कर्मचारीहरूको पारिश्रमिकको व्यवस्था गर्ने तथा समयमा उपलब्ध गराउने ।
 ज) विद्यालयको आम्दानीको बचत गुठियारहरूको संयुक्त बैठकमा पेश गर्ने र विनियममा उल्लेख भए बमोजिम गुठियारहरूले सुविधा तथा उपभोग गर्न पाउने।

परिच्छेद-३

[Handwritten signature]
नगर प्रमुख

११. गुठियारहरूको योग्यता : शिक्षा ऐन नियमावली विपरीत नहुने गरी सञ्चालक समितिले विनियम बनाई विनियममा उल्लेख गरे बमोजिम हुने ।
१२. गुठी सञ्चालक समितिको गठन : शिक्षा ऐन नियमावली विपरीत नहुने गरी गुठियारहरूबाट चुनिएका पदाधिकारीहरू ।
१३. गुठी सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :
- क) विद्यालयका शैक्षिक गुठीका गुठियारहरू बिच समन्वय कायम गरी विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख, निरीक्षण र व्यवस्थापन गर्ने ।
 ख) विद्यालयमा शिक्षक कर्मचारीहरूलाई आवश्यक प्रक्रिया पुर्याई नियुक्ति गर्ने ।
 ग) विद्यालयमा शिक्षक कर्मचारीहरूको सेवाको ग्यारेन्टी, सुरक्षा र संवर्द्धन गर्ने ।
 घ) विद्यालयमा चाहिने शैक्षिक तथा भौतिका सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने ।
 ङ) नेपाल सरकारबाट सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रमहरूमा विद्यालयलाई सरिक गराउने ।
 च) वार्षिक रुपमा कम्तीमा एकपटक अभिभावकहरूको भेला गराई शैक्षिक तथा आर्थिक गतिविधि सार्वजनिक गर्ने ।
 छ) आफ्नो आचरण वा दिइएको जिम्मेवारी वहन नगर्ने शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई प्रधानाध्यापकको सिफारिसमा विभागीय सजाय तथा सेवाबाट बर्खास्त गर्ने ।
 ज) शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ तथा नगरपालिकाले दिएको निर्देशन अनुसार काम गर्ने ।
 भ) नगरपालिकाबाट खटी आएका लेखा परीक्षकबाट विद्यालयको लेखा परीक्षण गराउने ।

5

[Handwritten signatures]

- ज) विद्यालय र अभिभावक बिच सुमधुर सम्बन्ध कायम राख्ने खालका उपयुक्त कार्यक्रमहरुको योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- ट) स्तरीय शिक्षा प्रदान गर्नका लागि हरसम्भव पहल गर्ने तथा समय समयमा शिक्षासंग सम्बन्धित तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला तथा अन्य अतिरिक्त कृयाकलापहरुको आयोजना तथा सञ्चालन गर्ने ।
- ठ) सर्वसुलभ ढंगबाट स्तरीय शिक्षाका लागि सबैलाई मौका प्रदान गर्ने ।

१४. गुठी संचालक समितिका सदस्यहरुको सेवा शर्त :

गुठियारहरुद्वारा अनुमोदित विनियममा उल्लेख गरे बमोजिम हुनेछ ।

नगर प्रमुख

परिच्छेद-४

१५. गुठी सञ्चालनका प्रक्रियाहरु :

- क) विद्यार्थीहरुबाट शुल्क उठाएर ।
- ख) संस्थालाई ऋणको रुपमा गुठियारहरुबाट प्राप्त रकम खर्च गरेर ।
- ग) नेपाल सरकारको दातृ निकाय संघसंस्था तथा व्यक्तिहरुबाट सहयोग स्वरुप भौतिक तथा आर्थिक मद्दत लिएर ।

१६. गुठीको बैठक तथा कार्यविधि :

- क) प्रत्येक महिनामा एकपटक गुठी संचालक समितिको बैठक बस्ने ।
- ख) विद्यालयमा कम्तीका दुई महिनामा एक चोटि हुने गरी गुठियारहरुको संयुक्त बैठक बस्ने ।

१७. साधारण सदस्यता वितरण नहुने ।

१८. शैक्षिक गुठीमा रहेको घरजग्गा, आम्दानी, ऋण तथा अन्य विविध सम्पत्तिको विवरण :

6

(Handwritten signatures and marks)

- क) पठनपाठन गर्ने गराउने भाडामा लिएको १० रोपनी जग्गामा निर्मित भवन संख्या-२, चमेना गृह-१
- ख) विद्यालय स्वीकृति गर्दा पटक पटक गरी जम्मा गरेको रकम रु. १,१५,०००।०० (अक्षरेपी रुपैयाँ एक लाख पन्ध्र हजार रुपैयाँ मात्र ।
- ग) आम्दानीबाट बचत भएको ।
- घ) अन्य सम्पत्ति विवरण :
१. कुर्सी (कुसन) थान १४
 २. डेस्क र विद्यार्थी टेबल थान ११२
 ३. बेन्च थान १००
 ४. टेबल थान ७
 ५. दराज थान ३
 ६. शैक्षिक सामग्रीहरु
 ७. विज्ञानका सामग्रीहरु
 ८. विभिन्न पुस्तकहरु
 ९. खेलकुदका सामानहरु
 १०. सांस्कृतिक कार्यक्रमका सामग्रीहरु
 ११. कप तथा मेडलहरु
 १२. विविध सामानहरु
- ड) शौचालयहरु जम्मा ८ (पक्की)
- च) भान्साघर जम्मा १
- छ) गुठियारहरुले रु. ४,००,०००।०० (अक्षरेपी रुपैयाँ चार लाख रुपैयाँ मात्र विद्यालयलाई ऋण स्वरुप प्रदान गरेकाले विद्यालयलाई उक्त रकम ऋण भार रहेको ।

१९. आर्थिक स्रोत :

- क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने रकम
- ख) स्थानीय निकायबाट प्राप्त हुने रकम
- ग) कुनै संस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त हुने दान दातव्य
- घ) विद्यार्थीहरुबाट उठेको शुल्क

नगर प्रमुख

२०. पूर्वाधारको विवरण :

- क) पक्की भवन २
- ख) चमेना गृह १

7

(Handwritten signatures and marks)

- ग) पर्याप्त फर्निचर भएको तथा भौतिक सुविधा भएको
घ) पुस्तकालय तथा अन्य विद्यालयलाई चाहिने सरसामान भएको ।

नगर प्रमुख

२१. कोषको व्यवस्था : विधानको बुँदा नं. १८ मा उल्लेखित भए बमोजिमको रकम नजिकैको बैंकमा खाता खोली राखिने र नियमानुसार खर्च गरिनेछ ।
२२. लेखा परीक्षण : शैक्षिक गुठीको वार्षिक लेखा परीक्षण शिक्षा ऐन नियमावलीमा निर्देश भए अनुसार गरिनेछ ।
२३. विनियम बनाउने : संचालक समितिले तयार गरी गुठियारहरुको भेलाबाट अनुमोदन गराउने गरी विनियम बनाउन सक्नेछ । यस्तो विनियमको एकप्रति विधान दर्ता गर्ने निकायमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
२४. वार्षिक प्रतिवेदन : शैक्षिक गुठीको वार्षिक प्रतिवेदन वर्षमा एकपटक गुठियार समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
२५. विधान संशोधन : शिक्षा ऐन नियमावलीले निर्देश गरे अनुसार विद्यालय संचालक समिति र गुठियारहरुको संयुक्त बैठकमा छलफल गरी समय र परिस्थिति मुताविक विधानलाई संशोधन गर्न सकिनेछ । यस्तो संशोधित विधान दर्ता गर्ने निकायबाट स्वीकृति भएपछि मात्र लागु हुनेछ ।
२६. विविध :
क) विद्यालय सम्बन्धी सम्पूर्ण क्रियाकलाप तथा कारोबार गर्दा सबै गुठियारहरु बिच सरसल्लाह पश्चात् समझदारी भएर मात्र पारदर्शी रूपमा काम गर्ने गराउने ।
ख) दातृ निकायको तर्फबाट गरिएको लगानी तथा अन्य लगानी उल्लेख गरी विनियममा खुलाउने ।
२७. यस विधानमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रचलित शिक्षा ऐन तथा नियमावलीसँग बाभिएको हदसम्म शिक्षा ऐन तथा नियमावलीमा उल्लेख भए अनुसार नै हुनेछ ।
२८. विनियम लागु गरिने : यस विधान अन्तर्गत सञ्चालक समितिले बनाएको विनियम गुठियारहरुको भेलाले निर्णयार्थ अनुमोदन गराई नगरपालिकाबाट स्वीकृति लिएर मात्र लागु गरिनेछ ।

8